



Núm. 89 maig 2007

SUMARI

- Presentació de “Societat Catalana 2007”.
- Atorgament dels Premis del XI Concurs de Joves Sociòlegs.
- I Fòrum Mundial de Sociologia de la ISA
- Nova secretària de l'ACS.
- Convocatòria: XII Congreso Nacional de Sociología en Castilla-La Mancha.
- Espai d'Opinió: *Quatre apunts sobre sociòlegs i immigració*. Lluís Recolons

Coordinació: Eulàlia Solé

Secretaria: Blanca Betriu

Associació Catalana de Sociologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

M. Aurèlia Capmany, 14, 08001 Barcelona

Tels. 93 3248580

Fax: 93 270 11 80

Correu electrònic: bbetriu@iec.cat

Web: En procés d'actualització

Presentació de “Societat Catalana 2007”

El proper dia **30 de maig, dimecres, a les 19,30** hores, hi haurà la presentació del llibre *Societat Catalana, 2007*.

Es tracte d'una obra en què s'analitzen els esdeveniments de major rellevància social, política i econòmica ocorreguts a Catalunya durant l'any 2006. Forma part d'un projecte en què es preveu donar continuïtat a la publicació de forma que, cada any, reconeguts sociòlegs i sociòlogues aportin una radiografia sociològica de la realitat catalana.

L'acte de presentació d'aquest primer número es farà a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans (carrer del Carme, 47, de Barcelona), i comptarà amb la participació de Lluís Foix, periodista de La Vanguardia. Altres components de la mesa seran Oriol Homs, president de l'ACS, i Teresa Montagut, coordinadora de la publicació.

En acabar, s'oferirà un refrigeri als assistents, els quals també podran retirar un exemplar del llibre.

Al matí del dia abans, dimarts 29, hi haurà una roda de premsa a la seu de l'IEC, a la qual també hi assistirà el seu president, Salvador Giner.

Atorgament dels Premis del XI Concurs de Joves Sociòlegs

El proppassat dia 24 d'abril es van lliurar els premis corresponents a la XI edició del Concurs de Joves Sociòlegs, instituit per l'ACS. L'acte va tenir lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, resultant guardonats els següents treballs:

Guanyador: *e-participació: La incorporació d'Internet en els processos de participació ciutadana en la presa de decisions públiques*, del qual és autora Clelia Colombo.

Accèssit: *L'absència a l'examen de primer curs a la Universitat de València*, l'autora del qual és Alicia Vilar Aguilés.

El jurat estava constituït per Jordi Busquets (URL), Cristina López (UB) i Lluís Recolons (Fundació Migra-Studium).

Ambdós estudis seran publicats a la Revista Electrònica de l'ACS.

Primer Fòrum Mundial de Sociologia de l' AIS First ISA World Forum of Sociology

Organitza: la ISA en col·laboració amb l'ACS i la FES

Seus: Facultat de Geografia i Història, Facultat de Filologia i Edifici Històric de la UB, Facultat Blanquerna de la URL, IEC, CCCB i un altre espai a especificar.

Dates: 5-8 de Setembre de 2008

Tema general:

La investigación sociológica y el debate público
Sociological research and public debate
La recherche sociologique et le débat public

Estructura global del programa. Es combinaran tres elements:

a) el programa general, amb dos tipus de sessions: sessions plenàries y semi-plenàries, de participació restringida, en les quals es desenvoluparà el tema general del Fòrum. Aquestes sessions s'organitzaran al voltant de diversos eixos temàtics (Simposis). Un d'aquests Simposis estarà co-organitzat amb l'ACS i constituirà l'acte pre-congressual del Congrés Català de Sociologia de l'any següent.

b) programes de sessions, sobre temes específics, organitzats pels Comitès d'Investigació de la ISA que participen en la trobada i que figuren més avall. ***Abans del 30 de juny sortiran les convocatòries per presentar comunicacions dintre d'aquestes sessions.***

c) paral·lelament al desenvolupament del programa acadèmic s'organitzaran minidebats focalitzats adreçats a la premsa i a la ciutadania, amb la participació dels més rellevants especialistes presents al Fòrum.

Les llengües oficials (aquelles en què es podran presentar comunicacions) seran les de la ISA: l'espanyol, l'anglès i el francès. El català estarà present en els actes d'inauguració i clausura.

Research Committees

1. Economy and Society (RC2)
2. Society and Education (RC4)
3. Ethnic, Race and Minority Relations (RC5)
4. Futures Research (RC7)
5. Social Transformations and Sociology of Development (RC 9)
6. Participation, Organizational Democracy and Self-Management (RC10)
7. Sociology of Aging (RC11)
8. Sociology of Law (RC12)
9. Sociology of Leisure (RC13)

10. Sociology of Communication (RC14)
11. Sociology of Organizations
12. Political Sociology (RC18)
13. Sociology of Regional and Urban Development (RC21)
14. Sociology of Religion (RC22)
15. Science and Technology (RC23)
16. Environment and Society (RC24)
17. Sociotechnics, Sociological Practice (RC26)
18. Sociology of Deviance and Social Control (RC29)
19. Sociology of Work (RC30)
20. Sociology of Migrations (RC31)
21. Sociology of Women in Society (RC32)
22. Sociology of Youth (RC34)
23. Conceptual and Terminological Analysis (RC35)
24. Alienation Theory (RC36)
25. Sociology of Arts (RC37)
26. Biography and Society (RC38)
27. Sociology of Population (RC41)
28. Social Psychology (RC42)
29. Housing and Built Environment (RC43)
30. Labour Movements (RC44)
31. Rational Choice (RC45)
32. Sociology of Social Class Social Movement (RC47)
33. Social Movements, Collective Action and Social Class (RC48)
34. Mental Health and Illness (RC49)
35. Sociology of Childhood (RC53)

Working Groups

36. The Body in the Social Sciences (WG03)
37. Social Indicators (WG06)

Thematic Groups

38. Time Use Research (TG01)
39. Historical and Comparative Sociology (TG02)
40. Sociology of Risk and Uncertainty (TG04)

Nova secretària de l'ACS

A l'ACS tenim nova secretària. Es tracta de Blanca Betriu, la qual té una dedicació més àmplia i podrà atendre els socis i sòcies de dilluns a dijous d'11h a 20h, i divendres de 8,30h a 14h. El seu número de telèfon així com el seu e-mail consten al Sumari d'aquest Butlletí.

Des d'aquestes pàgines li donem la benvinguda, alhora que volem fer palesa la magnífica impressió que ens ha causat a les persones que ja l'hem coneguda.

Convocatòria

Els dies 9 i 10 de novembre de 2007 se celebrarà el XII Congreso Nacional de Sociología de Castilla-La Mancha.

Els actes es faran al Palacio de los Condes de Valparaíso, a Almagro (Ciudad Real). Per a informació i inscripcions, l'e-mail és: congreso.almagro@acms.es, i l'adreça de correu: ACMS, Facultad de Ciencias Jurídicas y Sociales, Convento de San Pedro Mártir, s/n, 45071, Toledo.

La data límit per presentar les propostes de ponències o comunicacions és el 31 de maig de 2007.

Espai d'opinió

Es poden oferir articles per ser publicats, així com enviar rèpliques curtes a la manera de *Cartes dels lectors*. En ambdós casos, dirigir-vos a Eulàlia Solé a l'adreça de la secretaria de l'ACS: bbetriu@iec.cat

Lluís Recolons

Quatre apunts sobre sociòlegs i immigració

El fort increment de la immigració estrangera a Catalunya, i al conjunt d'Espanya, afegeix **necessitat i urgència per comprendre la situació present de la societat en ràpid procés de canvi**. El desfasament entre la percepció que té la població i la realitat de la nova situació és un fenomen conegut en moltes societats receptores d'immigrants. Aquí els sociòlegs, com també els estudiosos d'altres ciències socials i humanes, penso que tenim un paper a jugar, per ajudar la població a comprendre els immigrants i el que comporta la seva entrada en aquesta societat. És en aquest context, i sense pretensions de fer cap desenvolupament sistemàtic sobre el tema, que apunto modestament quatre pinzellades.

1. Comptem ja a Catalunya i al conjunt d'Espanya amb un nombre considerable d'estudis rigorosos sobre les migracions i el seu impacte en la societat. Un exponent significatiu, entre d'altres, és l'aportació acumulada de ponències i comunicacions en els cinc *Congresos sobre la Inmigración en España* (Madrid, 1997, Madrid 2000, Granada, 2002, Girona, 2004 i València 2007). Abunden les que aporten troballes que són el resultat d'estudis rigorosos, com n'és el cas, entre d'altres, de no poques tesis doctorals finalitzades o en curs. Penso que la inducció a partir del que són constatacions ja ben contrastades és un camp fecund a desenvolupar; important per anar objectivant i depurant, dintre del que és possible, els coneixements adquirits. Aquests ofereixen encara un camp fecund a afegir a la bibliografia ja existent. Òbviament, les aportacions teòriques, metodològiques i empíriques que ofereix el món acadèmic, en la seva dimensió internacional, són una referència imprescindible per avançar, ubicar i interpretar les pròpies troballes. Però el punt que volia assenyalar aquí és la

conveniència de **parar atenció a investigacions i troballes fetes ja a Catalunya i a Espanya a l'hora de plantejar noves recerques** en temàtiques relacionades amb les migracions. I ampliant aquest horitzó geogràfic: a l'Europa meridional, on es produeixen fortes entrades de població estrangera, els estudis elaborats en aquesta regió s'han considerat poc en el conjunt dels models més tipificats internacionalment. Per a Catalunya i Espanya considero que **Itàlia** ofereix particular interès en aquest punt.

2. Podem constatar la generalització popularitzada que s'ha anat estenent de l'ús del terme "immigrant" en referència pràcticament exclusiva a l'estranger immigrant. I encara sovint, restringint més el sentit, a l'estranger procedent de països menys desenvolupats o, amb més distorsió encara, a les persones que presenten un fenotip diferenciat de la resta de la població. És evident que ara és la immigració estrangera la que es fa més visible. Penso, però, que no és banal que els sociòlegs no ens deixem emportar per aquestes tendències i que mantinguem el **rigor en l'ús i la definició del terme immigrant** i dels altres conceptes relacionats amb aquest per incloure alhora la immigració exterior i la interior, nacionals, estrangeres o autòctons. Això pot tenir connexions i implicacions directes o indirectes de més volada del que podria resultar una mera qüestió de nom. Com n'és el cas de resistir la tendència a tractar la migració internacional com un fenomen massa desvinculat del concepte, dels sabers i les experiències que hi caben dintre d'una utilització més inclusiva dels conceptes esmentats. Aquest ús acurat de la terminologia pot fer més fàcil no deixar de banda les relacions entre anteriors (o actuals) migracions interiors catalanes i espanyoles amb actuals migracions exteriors.
3. Un altre terme, no definit en els diccionaris lingüístics normatius, però que va guanyant terreny mediàtic en contextos més aviat

polèmics, relacionats amb les actituds davant els immigrants estrangers, és el de **“bonisme” (“buenismo” en castellà)**. Potser fóra convenient entrar ja a analitzar sociològicament el que hi ha a l’entorn de l’ús d’aquest terme. Una anàlisi que superaria de molt les senzilles consideracions que apunto en aquestes quatre ratlles. En general s’utilitza aquest terme per a indicar actituds benèvols, favorables en un moment determinat als immigrants, les quals, qui les critica, creu que poden resultar perjudicials a més llarg termini al conjunt de la societat i potser fins i tot als mateixos immigrants. Dit d’aquesta manera no negaria que això pot donar-se i que segurament s’ha donat o es dóna alguna vegada. Ara bé, el context que acompanya l’ús d’aquesta expressió sovint ve embolcallat en un tò sarcàstic, com una guitza llançada contra qui suposadament s’ha passat en la seva bona intenció; no toca de peus a terra, li manca realisme i en definitiva és poc responsable, a diferència de la suposada actitud responsable de qui llença la crítica. L’anàlisi hauria de verificar amb atenció els textos i contextos corresponents. Potser podria resultar metodològicament útil ubicar en paral·lel el que implica l’actitud que correspondria a un neologisme antònim: **“dolentisme” (“malismo” en castellà)**. Segurament el sociòleg podrà trobar en les aportacions weberianes sobre convicció i responsabilitat un fecund camp teòric; com també filant prim en qüestions de drets i deures, no simplement proclamats formalment, sinó analitzant les condicions d’aplicació o no aplicació de fet; alhora haurà de tenir present la dimensió longitudinal, amb una consideració adequada del factor temps. Cal però anar amb cura per no empassar-se massa fàcilment l’aparent pretensió d’alguns de considerar el que fóra “dolentisme” com l’actitud responsable i el “bonisme” com a irresponsable, en una situació en la qual la cohesió social d’aquest país té i tindrà més a veure amb l’èxit dels processos migratoris endegats, vinculats aquests, al seu torn, a les possibilitats de mobilitat social dels descendents dels actuals immigrants.

- 4 Un dels desajusts actuals importants per a l’assumpció de la realitat actual té a veure amb **el vot dels immigrants**. L’exigència d’atenció als efectes a llarg termini de les actituds, i activitats envers la població immigrada i el seu encaix en una societat cohesionada topa amb els interessos concrets de cicle curt, de guanyar unes eleccions pels quatre anys de la renovació dels càrrecs públics en els diferents nivells de l’administració pública. I penso que més enllà de l’oportunisme polític i de les modificacions legals precises, cal afirmar la distorsió que suposa ara el nombre elevat de immigrants amb prou anys de residència a Espanya que no poden votar en cap dels nivells de representació de les convocatòries electorals. Es ja sabut que únicament els immigrants nacionalitzats espanyols i, per a les eleccions locals i europees, els comunitaris, tenen dret de vot. No m’estendré ara en argumentar el que implica pels mateixos immigrants estrangers trobar-se barrada aquesta possibilitat d’implicar-se en l’exercici de la ciutadania i integració en la societat, i no precisament perquè no deixi de considerar-ho força important. El punt que aquí vull subratllar és la distorsió no gens saludable que aquesta omisió provoca en les campanyes electorals i la ressonància mediàtica entre la població. Òbviament, no és que consideri per igual les actituds que prenen els diversos partits polítics i els candidats concrets, però més enllà del que els uns o els altres propugnin penso que com a sociòlegs cal que ponderem l’esmentada distorsió i els seus efectes negatius en la societat. Escric aquestes ratlles pocs dies abans de les eleccions locals de maig del 2007 i penso que el fet que nombrosos residents permanents extracomunitaris no puguin votar en aquestes eleccions ha estat un fet negatiu per a la societat espanyola. I que cal evitar que aquest tema, amb condicions diversificades per als diversos nivells de les convocatòries electorals, no restés confinat a un retard indefinit abans de trobar una regulació adequada.

Lluís Recolons Arquer
Fundació Migra-Studium